II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. szeptember 3.)

a Boliden AB, a Boliden Fabrication AB és a Boliden Cuivre & Zinc S.A.; az Austria Buntmetall AG és a Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H.; a Halcor S.A.; a HME Nederland BV; az IMI plc, az IMI Kynoch Ltd. és az IMI Yorkshire Copper Tube Ltd.; a KM Europa Metal AG, a Tréfimétaux SA és az Europa Metalli SpA; a Mueller Industries, Inc., a WTC Holding Company, Inc., a Mueller Europe Ltd., a DENO Holding Company, Inc. és a DENO Acquisition EURL; az Outokumpu Oyj és az Outokumpu Copper Products OY; és a Wieland Werke AG ellen az EK-Szerződés 81. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke szerinti eljárásról

(C.38.069 ügy – rézből készült vízvezetékcsövek)

(az értesítés a C(2004) 2826. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol, finn, francia, görög, holland, német, olasz, és svéd nyelvű szöveg hiteles)

(2006/485/EK)

2004. szeptember 3-án a Bizottság az EK-Szerződés 81. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke szerinti eljárással kapcsolatban határozatot fogadott el. Az 1/2003/EK tanácsi rendelet [1] 30. cikkének rendelkezéseivel összhangban a Bizottság közzéteszi a felek nevét és a határozat fő tartalmát, tekintettel a vállalkozások üzleti érdekeinek védelmére vonatkozó jogos érdekére. A határozat teljes szövegének nem bizalmas változata az ügy hiteles nyelvein és a Bizottság munkanyelvein megtalálható a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

I. A JOGSÉRTÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

A címzettek és a jogsértés természete

(1) Ennek a határozatnak a címzettjei a következők:

— a Boliden AB, a Boliden Fabrication AB és a Boliden Cuivre & Zinc S.A.,

— az Austria Buntmetall AG és a Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. (a továbbiakban: Buntmetall vagy BMA),

— a Halcor S.A. (a továbbiakban: Halcor),

— a HME Nederland BV (a továbbiakban: HME),

— az IMI plc, az IMI Kynoch Ltd. és az IMI Yorkshire Copper Tube Ltd. (a továbbiakban: YCT), a továbbiakban együttesen: IMI csoport vagy IMI,

— a KM Europa Metal AG (a továbbiakban: KME vagy KM Europa Metal), a Tréfimétaux SA (a továbbiakban: TMX vagy Tréfimétaux) és az Europa Metalli SpA (a továbbiakban: EM vagy Europa Metalli), a továbbiakban együttesen: KME-csoport,

— a Mueller Industries, Inc. (a továbbiakban: Mueller), a WTC Holding Company, Inc., a Mueller Europe Ltd., a DENO Holding Company, Inc. és a DENO Acquisition EURL,

[1] HL L 1., 2003.1.4., 1. o. A 411/2004/EK rendelettel (HL L 68., 2004.3.6., 1. o.) módosított rendelet.

— az Outokumpu Oyj és az Outokumpu Copper Products OY; a továbbiakban együttesen: Outokumpu,

— a Wieland Werke AG (a továbbiakban: Wieland vagy Wieland Werke).

(2) A határozat címzettjei egyszeri, összetett és folyamatos jogsértésben vettek részt, amely ellentétes az Európai Közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: az EK-Szerződés vagy a Szerződés) 81. cikkével és – 1994. január 1-től – az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT-megállapodás) 53. cikkével. A jogsértés az árak rögzítésével, a piacok elosztásával és bizalmas információk cseréjével valósult meg az EGT egész területén, a rézből készült vízvezeték-csövek piacán, legalább 1988. június 3. és 2001. március 22. között.

A felelősségek beszámítása

SMI és KME

(3) A Societa Metallurgica Italiana SpA (a továbbiakban: SMI) annak a KME csoportnak az olasz holdingvállalata, amelyhez az Europa Metalli SpA (a továbbiakban: EM vagy EM/LMI vagy Europa Metalli) és a Tréfimétaux SA (a továbbiakban: Tréfimétaux vagy TMX) is tartozik. Miután a Bizottság megvizsgálta az SMI és a KME véleményét az SMI ezekben az eljárásokban betöltött helyzetéről, úgy határozott, hogy az SMI nem címzettje ennek a határozatnak.

(4) A KME által előadott bizonyítékok alapján az SMI csoporton belüli felelősségek beszámítása során meg kell különböztetni két külön időszakot. Az 1988 és 1995 közötti első időszakban a KME az EM-től és a TMX-től különálló vállalatnak tekintendő, függetlenül attól, hogy az SMI 1990-ben megszerezte annak 76,9 %-át. A KME és testvérvállalatai más-más vállalati vezetőségi testület alá tartoztak, és úgy tűnik, hogy a KME irányítását csak a csoport 1995. évi átalakítása után hangolták össze az EM és a TMX vezetésével, amikor a KME 100 %-ban megszerezte az EM és a TMX részesedését. Megállapítható tehát, hogy a KME 1988 és 1995 között csak saját magatartásáért felel, testvérvállalatai magatartásáért azonban nem.

(5) Másrészt az EM és annak 1995-ig tejes tulajdonában lévő leányvállalata, a TMX egy gazdasági egységnek tekintendő, amely a csoport átalakításáig elkülönült a KME-től. Az EM 100 %-os TMX-beni részesedésén túl számos más elem is alátámasztotta azt a feltevést, hogy a leányvállalat nem folyatott önálló kereskedelempolitikát (pl. az EM vezetőit bemutatták a TMX testületének; kereskedelmi stratégiáikat összehangolták; 1993-ban közös értékesítési szervezetet alakítottak; 1989-től ugyanabban a kartellben, ugyanazon a termékpiacon vettek részt). Ennek megfelelően az EM az 1989 és 1995 közötti időszakban felelős saját magatartásáért, és a TMX-szel együttesen és egyetemlegesen felelős annak jogellenes magatartásáért is.

(6) 1995 és 2001 között azonban, amikor a KME 100 %-ban a kezében tartotta az EM és a TMX tőkéjét, úgy tekintendő, hogy a KME csoport tagjai egyetlen vállalatként léptek fel a piacon. Nem sikerült kellő bizonyítékkal cáfolni azt a feltevést, hogy a KME az EM-ben és a TMX-ben gyakorolt 100 %-os részesedése révén irányította e vállalatokat, és ezt a feltevést a jelentős vezetési kapcsolódások és a gazdasági valóság is alátámasztja. Ennek megfelelően a KME, az EM és a TMX együttesen és egyetemlegesen felel az 1995 és 2001 közötti jogellenes magatartásáért.

Outokumpu

(7) Az Outokumpu (Finnország) esetében a Bizottság úgy vélte, hogy az anyavállalat, az Outokumpu Oyj együttesen és egyetemleges felelős a Outokumpu Copper Products Oy (a továbbiakban: OCP) nevű, teljes tulajdonában lévő leányvállalatáért. Az Outokumpu Oyj a jogsértés egész ideje alatt a kezében tartotta az OCP teljes tőkéjét. Továbbá az Outokumpu szerint az anyavállalat réztermék osztálya már 1988 májusa előtt is részt vett a jogsértésben, így az anyavállalat az után is tudott a jogsértésről, hogy 1988 májusa és decembere között létrejött a leányvállalat, és átvette az osztály funkcióit. Az anyavállalat mégsem utasította leányvállalatát a jogsértés megszüntetésére. Ezért feltételezhető, hogy az Outokumpu Oyj teljes körűen és hatékonyan irányította a leányvállalata kereskedelempoltikáját, amit az Outokumpu nem tudott cáfolni. A Bizottság az Outokumpuval kapcsolatban csak az 1989 szeptembere utáni időszakot vizsgálta, mert 1987-re és 1988-ra vonatkozóan igen kevés bizonyíték áll rendelkezésre.

Egyéb résztvevők

(8) A Mueller, az IMI, a Wieland és a Boliden nem vitatta a megfelelő holding- és anyavállalatai felelősségét a rézből készült vízvezetékcső-üzletágban érdekelt leányvállalatok magatartását illetően.

A jogsértés időtartama

(9) A vállalkozások legalább az alábbi időszakban vettek részt a jogsértésben:

a) a Boliden AB – az Outokumpu Copper Fabrication AB (korábban: Boliden Fabrication AB) és az Outokumpu Copper BCZ S.A. (korábban: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) vállalkozásokkal együtt – 1988. június 3. és 2001. március 22. között;

b) az Outokumpu Copper Fabrication AB (korábban: Boliden Fabrication AB) – a Boliden AB és az Outokumpu Copper BCZ S.A. (korábban: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) vállalkozásokkal együtt – 1988. június 3. és 2001. március 22. között;

c) az Outokumpu Copper BCZ S.A. (korábban: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) – a Boliden AB és az Outokumpu Copper Fabrication AB (korábban: Boliden Fabrication AB) vállalkozásokkal együtt – 1988. június 3. és 2001. március 22. között;

d) Austria Buntmetall AG:

i. a Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. társasággal együtt legkésőbb 1998. augusztus 29. és 1999. július 8. között; és

ii. a Wieland Werke AG és a Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. társasággal együtt legkésőbb 1999. július 9. és 2001. március 22. között;

e) Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H.:

i. az Austria Buntmetall AG társasággal együtt legkésőbb 1998. augusztus 29. és 1999. július 8. között; és

ii. a Wieland Werke AG és az Austria Buntmetall AG társasággal együtt legkésőbb 1999. július 9. és 2001. március 22. között;

f) a Halcor legkésőbb 1998. augusztus 29-től legalább 1999. szeptember elejéig;

g) a HME Nederland BV legkésőbb 1998. augusztus 29. és 2001. március 22. között;

h) az IMI plc – az IMI Kynoch Ltd. és a Yorkshire Copper Tube Ltd. (korábban: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd.) vállalkozásokkal együtt – 1989. szeptember 29. és 2001. március 22. között;

i) az IMI plc – az IMI Kynoch Ltd. és a Yorkshire Copper Tube Ltd. (korábban: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd.) vállalkozásokkal együtt – 1989. szeptember 29. és 2001. március 22. között;

j) a Yorkshire Copper Tube Ltd. (korábban: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd.) – az IMI plc és az IMI Kynoch Ltd. vállalkozásokkal együtt – 1989. szeptember 29. és 2001. március 22. között;

k) KM Europa Metal AG:

i. egyedileg 1988. június 3. és 1995. június 19. között; valamint

ii. a Tréfimétaux SA és az Europa Metalli SpA vállalkozással együtt 1995. június 20. és 2001. március 22. között;

l) Europa Metalli SpA:

i. a TMX vállalkozással együtt 1989. szeptember 29. és 1995. június 19. között; valamint

ii. a KM Europa Metal AG és a Tréfimétaux SA vállalkozással együtt 1995. június 20. és 2001. március 22. között;

m) Tréfimétaux SA:

i. az Europa Metalli SpA vállalkozással együtt 1989. szeptember 29. és 1995. június 19. között; valamint

ii. a KM Europa Metal AG és az Europa Metalli SpA vállalkozással együtt 1995. június 20. és 2001. március 22. között;

n) Mueller Industries, Inc. – a WTC Holding Company, Inc., a Mueller Europe Ltd., a DENO Holding Company, Inc. és a DENO Acquisition EURL vállalkozásokkal együtt – 1997. október 21. és 2001. január 8. között;

o) a WTC Holding Company, Inc. – a Mueller Industries, Inc., a Mueller Europe Ltd., a DENO Holding Company, Inc. és a DENO Acquisition EURL vállalkozásokkal együtt – 1997. október 21. és 2001. január 8. között;

p) Mueller Europe Ltd.,– a WTC Holding Company, Inc., a Mueller Industries, Inc., a DENO Holding Company, Inc. és a DENO Acquisition EURL vállalkozásokkal együtt – 1997. október 21. és 2001. január 8. között;

q) DENO Holding Company, Inc. – a WTC Holding Company, Inc., a Mueller Europe Ltd., a Mueller Industries, Inc. és a DENO Acquisition EURL vállalkozásokkal együtt – 1997. október 21. és 2001. január 8. között;

r) DENO Acquisition EURL – a WTC Holding Company, Inc., a Mueller Europe Ltd., a DENO Holding Company, Inc. és a Mueller Industries, Inc. vállalkozásokkal együtt – 1997. október 21. és 2001. január 8. között;

s) Outokumpu Oyj – az Outokumpu Copper Products Oy vállalkozással együtt – 1989. szeptember 29. és 2001. március 22. között;

t) az Outokumpu Copper Products Oy – az Outokumpu Oyj vállalkozással együtt – 1989. szeptember 29. és 2001. március 22. között;

u) Wieland Werke AG:

i. egyedileg 1989. szeptember 29. és 1999. július 8. között; valamint

ii. az Austria Buntmetall AG és a Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. vállalkozással együtt 1999. július 9. és 2001. március 22. között.

A rézből készült vízvezetékcső piaca

(10) A rézcső általában két termékcsoport valamelyikébe tartozik: i. ipari cső, amely végcélja alapján további alcsoportba sorolható (légkondicionálás és hűtés, szerelvények, gázfűtés, szűrés-szárítás és távközlés); és ii. vízvezetékcső (más néven szanitercső, vízcső vagy szerelési cső). A vízvezetékcsövet az építőipar víz-, olaj-, gáz- és fűtőszerelvényekhez használja ([1]).

(11) A vízvezetékcső hagyományosan rézből, pontosabban újrahasznosított rézből készült, újabban finomított rezet (katódréz) vagy rézöntvényeket, illetve részben acélt használnak erre a célra. Az 1990-es évek elejétől egyre több cső készül műanyagból vagy összetett anyagokból (alumíniumrétegekkel ellátott műanyag). Ezt a változást elősegítette az ivóvíz minőségi szabványairól folytatott nyilvános vita, majd az 1998. évi európai ivóvízirányelv elfogadása is.

(12) A vízvezetékcső fő vevői olyan forgalmazók, nagykereskedők és kiskereskedők, akik a vízvezetékcsövet szerelőknek és egyéb végfogyasztóknak adják tovább, míg az ipari csövet általában közvetlenül az azokat felhasználó ipari vevőknek, eredeti berendezések gyártóinak vagy alkatrészgyártóknak adják el.

(13) A sima rézből készült vízvezetékcső EGT-piaca 2000-ben mintegy 1 milliárd euro, a műanyag szigetelésű rézből készült vízvezetékcső piaca mintegy 200 millió euro méretű volt ([2]). A rézből készült vízvezetékcső legnagyobb európai gyártói a határozat címzettjei. Az EGT-piaci részesedés (sima cső) 2000-ben, a kartellmegállapodás végrehajtásának utolsó évében körülbelül a következőképpen alakult: KME […] (*) %, IMI […] %, Outokumpu […] %, Wieland Werke […] %, Mueller […] %, Boliden […] %, Buntmetall […] % (1998), HME […] %, Halcor […] %. Az aggregált EGT-piaci részesedés (sima és műanyagszigetelésű vízvezetékcső) 2000-ben, a kartellmegállapodás végrehajtásának utolsó évében körülbelül a következőképpen alakult: KME […] %, és Wieland […] %. E vállalkozások uralták a rézből készült sima vízvezetékcső teljes EGT-piacának mintegy 80–90 %-át. Megjegyzendő azonban, hogy nem minden fél vett részt a teljes időszakban a jogsértésben.

A kartell működése

(14) E határozat címzettjei a Szerződés 81. cikkének és az EGT-megállapodás 53. cikkének egyszeri, folyamatos, összetett és – a Boliden, a KME-csoport és a Wieland esetében – többrétű megsértésében vettek részt az EGT-térség nagy részén, amennyiben felosztották egymás közt a sima rézből készült vízvezetékcsövek (valamint a KME és a Wieland esetében a műanyagborítású rézből készült vízvezetékcsövek) mennyiségét és a piaci részesedéseit, bizonyos esetekben megállapodtak az irányárakban, áremelésekben vagy más kereskedelmi feltételekben, és felügyelték ezen versenyellenes megállapodás végrehajtását, információkat cseréltek az értékesítésről, a megrendelésekről, a piaci részesedésekről és az árpolitikáról, és piacvezetői megállapodást kötöttek. A jogsértés 1988 júniusától 2001 márciusáig tartott. A különböző időszakokban különböző vállalatok vettek részt a jogsértésben.

(15) A jogsértés azért egyszeri, mert folyamatos célkitűzésként folyamatos lépéseket és intézkedéseket tettek a mennyiség elosztására és az árak összehangolására. Azért összetett, mert egyrészt megállapodásokból, másrészt összehangolt magatartásból állt.

(16) A versenyellenes magatartás azért volt többrétű jogsértés, mert három szinten szerveződött a rézből készült vízvezetékcsövek piacán folyó verseny elkerülésének céljával.

([1]) Lásd 32123. A Boliden vizsgálata szerint a rézcsövek 45 %-át vízvezeték, 52 %-át fűtési rendszerek és 3 %-át gázcsövek céljára használják.

([2]) Az adatok ellenőrzése még folyik.

(*) A szöveg egyes részeit a bizalmas információk megőrzése érdekében kihagytuk, ezeket a részeket szögletes zárójelben tüntettük fel.

(17) Az első szintű együttműködés legalább 1988 júniusában kezdődött (és 2001 márciusáig tartott), és résztvevői az úgynevezett SANCO®-termelők (a továbbiakban: SANCO) voltak: a KME, a Tréfimétaux, az Europa Metalli, a Boliden és a Wieland. A Boliden 1995 júliusában mérsékelte együttműködését a SANCO-val, de 2001 márciusáig folytatta az információcsere-rendszert. A SANCO®-termelők felosztották a SANCO® csövek piaci részesedéseit, bizalmas információkat cseréltek, rögzítették és összehangolták áraikat és árengedményeiket. Úgy tűnik, hogy igen szoros együttműködés állt fenn, amelynek során előkészítették a nem SANCO termelőkkel való tárgyalásokat. A KME és a Wieland is együttműködött a WICU® és Cuprotherm műanyag szigetelésű rézből készült vízvezetékcsövek tekintetében legalább 1991 elejétől 2001 márciusáig.

(18) A második szintű együttműködés legalább 1989 szeptemberében kezdődött, és a legnagyobb európai termelőkre (a továbbiakban: ötök) (ezen belül SANCO- és nem-SANCO termelőkre) terjedt ki: ezek a KME (beleértve a Tréfimétaux-t és az Europa Metalli-t) a Wieland, az Outokumpu, az IMI és 1997 októberétől a Mueller voltak. Az együttműködés fő célja a piaci részesedések rögzítése és elosztása, valamint az árak és árengedmények összehangolása volt. A tárgyalásokat vagy iparszövetségi gyűlések alkalmával (pl. a Nemzetközi Megmunkált Réz Tanács (IWCC) ülésein) vagy külön Zürichben tartották. Az együttműködés felsővezetői szintű és üzemi szintű értekezletekből állt. Ezek a kapcsolatok három lépésben alakultak ki: 1989 szeptemberétől 1994 júniusáig/júliusáig (az információcsere és a koordináció létrehozása); 1994 júliusától 1997 júniusáig (kevésbé intenzív kapcsolatok); 1997 júniusától 2001 márciusáig (az összehangolás hatékony és eredményes újraindítása).

(19) A harmadik szintű együttműködés 1998 augusztusában kezdődött és 1999 augusztusa és 2001 márciusa között ért véget. Résztvevői a fenti ötök és négy másik kisebb termelő voltak (a továbbiakban együtt: a kilencek): a Halcor 1999 augusztusáig, és a HME Nederland BV, a Boliden (amely nem vett állandóan részt az együttműködésben) és a Buntmetall 2001 márciusáig. A kilencek megvitatták egymás közt a piaci részesedéseket és az irányárakat vagy -árréseket.

II. **BÍRSÁGOK**

Az alapösszeg

(20) Ez a jogsértés főként árrögzítési és piacfelosztási tevékenységből állt, amelyek jellegüknél fogva az EK-Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének és az EGT-megállapodás 53. cikke (1) bekezdésének súlyos megszegését jelentik. Megállapítást nyert, hogy a kartellmegállapodásokat a gyakorlatban is végrehajtották, és ezzel – legalább bizonyos időszakokban – felemelték a piaci árakat. A kartell az egész közös piacra, illetve az EGT létrejöttét követően szinte az egész EGT-re kiterjedt.

(21) Tekintettel a vizsgálat tárgyát képező magatartás jellegére, a rézből készült vízvezetékcső piacán kifejtett tényleges hatásra és arra, hogy az együttműködés jelentős földrajzi területre (az EGT nagy részére) kiterjedt, e határozat címzettjei igen súlyosan megsértették az EK-Szerződés 81. cikke (1) bekezdését és az EGT-megállapodás 53. cikke (1) bekezdését.

Megkülönböztetett bánásmód

(22) Mivel az ügy számos vállalatot érintett, a Bizottság a bírság alapösszegeit az egyes vállalkozások piaci súlyának figyelembevételével állapította meg, hogy ezzel kifejezze az egyes vállalkozások versenysértő magatartásának valós hatását.

(23) A bírság kiszámításakor a Bizottság a vállalatokat az érintett terméknek a jogsértés utolsó teljes évében (2000) betöltött EGT-piaci részesedése alapján négy kategóriába sorolta. Az első kategóriába a KME, a második kategóriába az Outokumpu, az IMI, a Mueller és a Wieland Werke csoport, beleértve a BMA-t (a KME piaci részesedésének mintegy fele), a harmadik kategóriába a Boliden (a második kategória piaci részesedésének mintegy kétharmada), a negyedik kategóriába pedig a HME és a Halcor került (a második kategória piaci részesedésének mintegy fele).

(24) Mivel az EM és a TMX 1988 és 1995 között egyetlen vállalkozást alkotott, együttesen és egyetemlegesen felelősek a jogsértés őket érintő részéért. Hasonlóképpen a KME, az EM és a TMX is egyetlen vállalkozást (a továbbiakban. A KME csoport) alkotott 1995 és 2001 között, így együttesen és egyetemlegesen felelősek a jogsértés ezen részéért. A bírság alapösszegét ezért a Bizottság két részre osztotta, az egyik az 1988 és 1995 közötti időszakra, a másik pedig az 1995 és 2001 közötti időszakra vonatkozik. Ennek eredményeképpen a KME-re egyedileg 17,96 millió EUR bírság került kiszabásra; az EM és a TMX együttesen és egyetemlegesen 16,37 millió EUR bírság kifizetéséért felelős; a KME, az EM és a TMX (vagy a KME csoport) pedig együttesen és egyetemlegesen 32,75 millió EUR bírság kifizetéséért felelős.

(25) A Bizottság hasonló két külön időszakot különböztetett meg a Wieland csoport felelősségének megállapításakor. A Wieland Werke AG 1999-ben kizárólagos ellenőrzést szerzett a Buntmetall csoport felett. Ennek megfelelően a Wieland Werke AG és a Buntmetall csoportot csak 1999-től tekintette egyetlen vállalkozásnak, amely együttesen és egyetemlegesen felelős a jogsértésért.

(26) A kiszabott bírságok visszatartó hatásának biztosítása érdekében a Bizottság az Outokumpu bírságának kezdő összegére 1,5-es szorzót alkalmazott. Az értékelés során az egész csoport világpiaci forgalmát (kb. 5 milliárd euro) figyelembe kellett venni, mivel az anyavállalat (Outokumpu Oyj) 1988 óta részt vett a jogsértésben réztermék osztálya révén, és ezután sem utasította teljes tulajdonában lévő leányvállalatát, az OCP-t a magatartás megszüntetésére. Az Outokumpu több mint kétszer akkora világpiaci forgalmat bonyolít le, mint bármely másik fél.

Időtartam

(27) A különböző vállalatok különböző időszakokban vettek részt a jogsértésben. A jogsértés legkésőbb 1988. június 3-án kezdődött, és legalább 2001. március 22-ig tartott. Az alábbi vállalatok az alább megadott időtartamokban követtek el folyamatos jogsértést:

— Boliden-csoport: 12 év, 9 hónap,

— Buntmetall-csoport: 2 év, 6 hónap,

— Halcor: 12 hónap,

— HME: 2 év, 6 hónap,

— IMI-csoport: 11 év, 5 hónap,

— KME-csoport: 12 év, 9 hónap (összesen, ami megoszlik az egyes tagvállalatok részvétele szerint)

(KME: 12 év, 9 hónap; EM/TMX: 11 év, 5 hónap),

— Mueller-csoport: 3 év, 2 hónap,

— Outokumpu-csoport: 11 év, 5 hónap,

— Wieland Werke: 11 év, 5 hónap.

(28) A kartellrendszerben különböző erősségű időszakok váltakoztak. Az 1994 közepétől 1997 közepéig tartó időszakot az Outokumpu „nyugodt időszaknak” nevezte. A KME és a Wieland folytatta az együttműködést a WICU, a Cuprotherm és a SANCO vállalatokkal. Az IMI, a Wieland, az Outokumpu és a KME 1996 során többször is találkoztak. Bár a kartell egyértelműen kevésbé hatékonyan működött, a bizalmas információk cseréje legalábbis alkalmanként folytatódott. Az Outokumpu megerősítette, hogy volt olyan időszak, amikor kevésbé intenzíven tartották a kapcsolatot. Ezért ezt az időszakot a mérsékelt kartelltevékenység, nem pedig annak teljes megszűnése jellemezte. A mérsékelt kartelltevékenységgel jellemezhető időszakok tehát nem érintették magát a jogsértés időtartamát (12 év és 9 hónap).

Súlyosbító körülmények

(29) Az Outokumpu esetében a jogsértést súlyosbítja, hogy a vállalat már címzettje volt egy korábbi határozatnak is, amely a hengerelt rozsdamentes acél síktermékek üzletágában létrejött kartellről mondott ki hasonló típusú jogsértést: ez a hidegen hengerelt rozsdamentes acél síktermékekről szóló 90/417/ESZAK bizottsági határozat ([1]) volt. Abban a határozatban azonban nem szabtak ki bírságot az Outokumpu-ra.

(30) Az Outokumpu arra hivatkozva vitatta a megállapítást, hogy az az ügy teljesen más helyzetre vonatkozott, hiszen: i. az Outokumpu a kormány befolyása alatt cselekedett, és abban a hiszemben, hogy a megállapodásokat az állam jóváhagyta; ii. a Bizottság maga is elfogadta, hogy ez nem volt kifejezett jogsértés, és nem szabott ki bírságot; iii. más vállalkozásokról, más egységekről és más helyeken dolgozó alkalmazottakról volt szó; valamint iv. más szerződési rendelkezésről (az ESZAK Szerződés 65. cikke).

(31) Az Outokumpu kifogása nem volt elfogadható, mivel a vállalkozásoknak címzett bizottsági határozatok egyik feladata az, hogy figyelmeztessék és visszatartsák azokat a jövőben hasonló jogsértések elkövetésétől, még akkor is, ha valamely okból nem szabnak ki rájuk bírságot. Mivel az Outokumpu azután is folytatta a jogsértést a rézből készült vízvezetékcsövek üzletágában, hogy bizottsági határozattal utasították a rozsdamentesacél-üzletágban folytatott jogsértés megszüntetésére, ebből világosan látszik, hogy a korábbi határozat nem rendelkezett kellő visszatartó erővel az Outokumpu piaci magatartására nézve. Ezért a további visszatartó erőt ebben az esetben a bírság növelésével kellett biztosítani. Továbbá ebben az összefüggésben az azonos típusú jogsértés a Szerződés ugyanazon cikkének megsértését jelenti. E tekintetben az ESZAK-Szerződés 65. cikke egyenértékű az EK-Szerződés 81. cikke (1) bekezdésével. Ezt a nézetét a Bizottság már az ipari csövekről szóló 2003. december 16-i határozatában is kimondta.

([1]) HL L 220., 1990.8.15., 28. o.

(32) A Halcor azon állítása, hogy a KME, az Outokumpu, a Wieland és a Mueller kényszert gyakorolt rá, nem nyert bizonyítást. A Boliden azon állítása sem nyert bizonyítást, hogy a KME kényszert gyakorolt rá.

Enyhítő körülmények

(33) A felek azt állították, hogy számos tényezőt kell enyhítő körülményként figyelembe venni, köztük azt, hogy a megállapodásokat nem valósították meg a gyakorlatban, a jogsértésből csak korlátozott előnyük származott és a rézből készült vízvezetékcsövek üzletága gazdasági nehézségekkel küzd.

(34) A Bizottság határozatában mindegyik érvet cáfolta, és bizonyítékot talált arra, hogy a megállapodások hatással voltak az árakra. Tehát e vállalkozások egyikére sem vonatkoznak enyhítő körülmények ebben az ügyben.

(35) A bírság kiszabásának mellőzéséről vagy a bírság összegének csökkentéséről szóló 1996. évi közlemény nem rendelkezik arról, hogy a Bizottság számára eddig ismeretlen, de a kartell súlyát vagy időtartamát érintő tényeket közlő fél kérésére mellőzzék a bírság kiszabását vagy csökkentség annak összegét. Azonban az ilyen együttműködést már az ipari csövek ügyében is enyhítő körülményként ismerték el.

(36) Ezért a Bizottság úgy ítélte meg, hogy e tekintetben az Outokumpu együttműködése is enyhítő körülménynek számít. Az Outokumpu közölte elsőként a rézből készült vízvezetékcsövek üzletágában működő európai kartell teljes időtartamát, és elsőként nyújtott döntő bizonyítékot és magyarázatot arra, hogy a jogsértés 1994 júliusa és 1997 júliusa között (és 1990-től 1992 végéig) folyamatos volt. A mentesség kérelmezője által és az Outokumpu mentességi kérelmének benyújtása előtti vizsgálatok révén szolgáltatott bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a Bizottság nem állapíthatta volna meg a jogsértés időtartamát és folyamatosságát 1989 szeptemberétől. Az Outokumpu-t nem szabad azzal büntetni együttműködéséért, hogy magasabb bírságot kapjon, mint amelyet együttműködése nélkül kapott volna. A fentiek alapján a Bizottság az 1996. évi közlemény hatályán kívül az Outokumpu-ra kiszabott bírság alapösszegét 40,17 millió EUR egyösszegű engedménnyel csökkentette hatékony együttműködéséért.

(37) A Bizottság továbbá úgy ítélte meg, hogy a KME együttműködése is enyhítő körülménynek számít e tekintetben. Bár a Bizottság kapott néhány elszigetelt jelzést arról, hogy a jogellenes magatartás a műanyagbevonatú csöveket is érintette, és még szilárdabb bizonyítéka volt a műanyagbevonatú csövek terén zajló információcserére a kifogási nyilatkozatban szereplő időszakban, csak a KME hozzájárulásával tudta megállapítani, hogy a WICU/Cuprotherm csövek tekintetében legalább 1991 elejétől kezdődő egyszeri, folyamatos és összetett jogsértésről volt szó. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a KME csoportot nem szabad büntetni együttműködéséért. A KME-re kiszabott bírság alapösszegének csökkentésére a megfelelő hivatkozási pont a műanyagbevonatú csövek üzletágának viszonylagos jelentősége a sima réz vízvezetékcsövekhez képest. E szempont alapján a bírság alapösszegét egyösszegű 7,93 millió euróval csökkentették.

Az 1996. évi közlemény alkalmazása

(38) E határozat minden címzettje együttműködött a Bizottsággal a vizsgálat különböző szakaszaiban azért, hogy az 1996. évi bizottsági közlemény alapján kedvező elbánásban részesüljön. Az 1996. évi közlemény az alábbiak szerint került alkalmazásra:

A közlemény B. szakasza: 75 % és 100 % közötti csökkentés

(39) A Mueller Industries Inc. (a továbbiakban: Mueller) tájékoztatta elsőként a Bizottságot (2001 januárjában) arról, hogy az 1990-es években kartell állt fenn az európai rézből készült vízvezetékcsövek üzletágában. A Mueller által szolgáltatott bizonyító okiratok és vállalati kimutatás már a Bizottság vizsgálata előtt lehetővé tette, hogy a Bizottság megállapítsa számos, 1989-ben, 1994-ben, és 1997 és 2001 között tartott kartellértekezlet létét, tartalmát és résztvevőit, valamint hogy vizsgálatokat végezzen 2001. március 22-én és azt követően. A Mueller azonnal megszüntette részvételét a jogsértésben, és a vizsgálat teljes időtartama alatt teljes körűen együttműködött a Bizottsággal, a megállapodásokat részletesen leíró számos beadványt és okiratot nyújtott át. Tehát a Mueller teljesen mentesül minden bírság alól.

C. szakasz: 50 % és 75 % közötti csökkentés

(40) A Mueller alkalmanként bizonyítékot szolgáltatott az 1997 előtti időre, és közölte a kartell 1997 és 2001 közötti meglétét. A vizsgálatok során összegyűjtött dokumentumokkal együtt a Bizottságnak elegendő bizonyíték állt rendelkezésére, hogy megindítsa az összes érintett fél ellen a határozathoz vezető eljárást. Tehát az 1996. évi közlemény C. szakasza alapján a többi fél egyike sem kaphat csökkentést.

D. szakasz: 10 % és 50 % közötti csökkentés

(41) Mielőtt a Bizottság elfogadta volna a kifogási nyilatkozatot, az Outokumpu (2001 áprilisában), a KME (2002 októberében), a Wieland (2003 januárjában) és a Halcor (2003 áprilisában) olyan információkat és dokumentumokat bocsátott a Bizottság rendelkezésére, amelyek hozzájárultak a jogsértések fennállásának megállapításához. Egyikük sem vitatta lényegileg azokat a tényeket, amelyekre a Bizottság a kifogási nyilatkozatot alapozta, olyan tények kivételével, amelyek a határozatban nem szerepelnek. E vállalatok tehát 10 % és 50 % közötti csökkentést kaphatnak a közlemény D. szakasza alapján.

(42) Elsőként az Outokumpu nyújtott be döntő bizonyítékot az 1989 és 1997 közepe közötti időszakról. A Mueller információi és a vizsgálatok során összegyűjtött anyag már lefedte az 1997 közepe és 2001 márciusa közötti időszakot. Az Outokumpu hozzájárulása különösen a jogsértés folyamatosságának megállapításában volt döntő jelentőségű. Az Outokumpu ezért a lehető legnagyobb csökkentést kapta, 50 %-kal csökkent az a bírság, amelyet egyébként kiszabtak volna rá, ha nem működött volna együtt a Bizottsággal.

(43) A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az Outokumpu-nál alacsonyabb, de egymáshoz hasonló mértékű csökkentést kell megítélni a KME és a Wieland (beleértve a Buntmetall-t) vállalatoknak. Míg a Wieland elsőként közölt részletes jegyzéket az 1993 és 2001 közötti tárgyalásokról, és olyan magyarázatot szolgáltatott, amelyek révén a Bizottság nagyszámú akkori dokumentumot bizonyítékként használhatott, a KME nyújtott elsőként teljes magyarázatot a jogsértés minden szempontja tekintetében (nemzeti kartellek, SANCO tárgyalások, európai szintű tárgyalások). Ennek megfelelően a Bizottság a KME esetében 35 %-kal csökkentette azt a bírságot, amelyet akkor szabott volna ki rá, ha nem működött volna együtt a Bizottsággal. A Bizottság a Wieland (beleértve a Buntmetallt) esetében 35 %-kal csökkentette azt a bírságot, amelyet másként kiszabott volna rá.

(44) A Halcor számos dokumentumot szolgáltatott a részvétele időszakából (1998 augusztusától 1999 augusztusáig). Azonban arról az időszakról, amelyről a Halcor dokumentumokat szolgáltatott, már elegendő dokumentum állt rendelkezésre. A Halcor továbbá nem tisztázta a 1998 augusztusa előtti kartellmegállapodásokban való együttműködését. Tehát az Outokumpu-nál, a KME-nél vagy a Wieland-nál csak jóval kisebb csökkentés illeti meg. Ugyanakkor a Bizottságnak meg kellett fontolnia azt is, hogy a Halcor az információkérés nyomán azonnal felajánlotta az együttműködését, és hogy a Halcor telephelyén nem végeztek vizsgálatokat. Tehát a Halcor esetében 15 %-kal csökken az egyébként rá kiszabandó bírság.

(45) A kifogási nyilatkozat kézhezvétele után a Boliden csoport a bírság összegének csökkentését kérte. A Boliden elismerte a jogsértést és nem vitatta a tényeket. A Boliden továbbá tisztázott néhány tényszerű részletet. Azonban a Mueller, az Outokumpu, a KME-csoport, a Wieland és a Halcor korábbi együttműködésével, valamint a vizsgálatokkal a jogsértés már teljes mértékben megállapításra került. Ennek megfelelően a Bizottság a Boliden esetében 10 %-kal csökkentette azt a bírságot, amelyet akkor szabtak volna ki rá, ha nem működött volna együtt a Bizottsággal.

(46) A kifogási nyilatkozat kézhezvétele után az IMI csoport a bírság összegének csökkentését kérte. Az IMI elismerte a jogsértést és nem vitatta a tényeket. A Mueller, az Outokumpu, a KME-csoport, a Wieland és a Halcor együttműködésével, valamint a vizsgálatokkal a jogsértés már teljes mértékben megállapításra került. A Bizottság ezért az IMI csoport esetében 10 %-kal csökkentette azt a bírságot, amelyet másként kiszabott volna rá.

Határozat

(1) A kiszabott bírságok a következők:

a) Boliden AB, Outokumpu Copper Fabrication AB (korábban: Boliden Fabrication AB) és Outokumpu Copper BCZ S.A. (korábban: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) együttesen és egyetemlegesen	32,6 millió EUR
b) Austria Buntmetall AG és Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. együttesen és egyetemlegesen	0,6695 millió EUR
c) Austria Buntmetall AG, Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. és Wielés Werke AG együttesen és egyetemlegesen	2,43 millió EUR
d) Halcor S.A. egyedileg	9,16 millió EUR
e) HME Nederland BV egyedileg	4,49 millió EUR

f)	IMI plc, IMI Kynoch Ltd. és Yorkshire Copper Tube Ltd. (korábban: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd.) együttesen és egyetemlegesen	44,98 millió EUR
g)	KM Europa Metal AG egyedileg	17,96 millió EUR
h)	KM Europa Metal AG, Tréfimétaux SA és Europa Metalli SpA együttesen és egyetemlegesen	32,75 millió EUR
i)	Europa Metalli SpA és Tréfimétaux SA együttesen és egyetemlegesen	16,37 millió EUR
j)	Outokumpu Oyj és Outokumpu Copper Products Oy együttesen és egyetemlegesen	36,14 millió EUR
k)	Wieland Werke AG egyedileg	24,7416 millió EUR

(2) A fent nevezett vállalkozásoknak, amennyiben még nem tették meg, haladéktalanul fel kell hagyniuk a jogsértéssel, és tartózkodniuk kell az ebben az esetben megállapított jogsértéshez hasonló cselekmények vagy magatartás megismétlésétől, továbbá ilyen tárgyú vagy hatású intézkedések megtételétől.